

Trecători prin lume și prin viață

*Prof.univ.dr. Gheorghe Condurache,
Universitatea Tehnica „Gh. Asachi” din Iași
Elena Condurache*

Abstract: *This paper presents some personal reflections of the authors regarding the influence of globalization on life and especially the mobility of our fellow citizens. Also, the authors investigate the problem of mobility by opinion part of Romanian emigrants, especially former students, members of their families and their friends. The survey was conducted via e-mail, and direct discussions with some respondents. The opinions are different, but interesting conclusions can be drawn on the issues addressed.*

Introducere

Materialul de mai jos se vrea a fi un mesaj de suflet pe care autorii doresc să-l transmită semenilor lor de pe cele două maluri ale Prutului, dar și românilor de pe alte meleaguri, în direcția trezirii spiritului de națiune, a românismului care există în subconștientul fiecăruia dintre noi, dar care din nefericire, nu se manifestă ca un spirit colectiv, ci ca o suferință individuală, ca un zbucium lăuntric, care nu are putere să spargă pereții individului, să iasă în mediu, să se unească într-o sinergie cu spiritele concetățenilor, spre a poziționa statutul nostru de țară, de popor european mare, acolo unde ne este locul.

Impresii personale

Prima ieșire din țară a fost în Bulgaria. În 1974, fiind în vacanță la Costinești, am contractat o excursie în Bulgaria, cu 150 lei, cu pașaport colectiv. Mi-am lăsat familia în Costinești și am fugit puțin până la Varna. Că la Kaliakra și la Balcik se vorbea românește nu m-a surprins foarte tare. În Varna am avut un șoc. Intrasem într-un magazin de lenjerie intimă și am întrebat cât costă un sutien :

-scolico denghi ?

-cinci leva și zece stotinchi !!, mi s-a răspuns !

Am mulțumit și am ieșit, dar abia pe stradă am început să mă dezmeticesc. Răspunsul a fost prea clar pe înțelesul meu. De ce ? Pentru că mi se răspunsese în românește, deși eu întrebam în rusește !

De atunci, în nenumărate ocazii când am călătorit peste hotare, am avut parte de surpriza plăcută a intrării întâmplătoare în contact cu români aflați pretutindeni.

În 1986 , în camera Hotelului Rossia din Leningrad, am făcut bișniță cu un tânăr care vorbea românește (stricat, dar românește). Era basarabean care urmărea grupurile de români pentru a face business.

În 1995, la IUT Evry am cunoscut o profesoară plecată de 25 ani din România și care era colegă cu Gisele Hildebrand, gazda noastră în program.

Pe peronul din Evry, în timp ce așteptam trenul spre Paris, un tânăr ne-a abordat în limba română. Am aflat că este absolvent al academiei de film, secția regie, clasa Stere Gulea și se află în Franța ca participant la un festival de film de scurt metraj de la Clermont - Ferrand, cu filmul lui de absolvire, în care actorii principali sunt Maia Morgenstern și Claudiu Iudor. În stațiile de metrou pariziene , pasagerii erau distrați de cântăreții români!

Înainte de a pleca la aeroport, m-am plimbat cu domnul profesor Costache Rusu prin oraș. Am fost acostați de o țigancă din România, care se oferea să ne fie ghid prin Paris !

În 2002, în Barcelona, la un târg național de tehnologie didactică, am fost foarte surprinși să constatăm că și România este reprezentată, unica din țările est-europene. Universitatea din Oradea avea acolo un stand.

În 2005, pe lacul Michigan, în Chicago, am auzit vorbind românește. Era o familie din Ardeal, ca și noi, în excursie în lumea nouă !

În toate deplasările la târgurile de întreprinderi simulate am fost plăcut impresionați de faptul că am fost vizitați de elevi și tineri care vorbeau românește. În 2005, la Riva del Garda, Italia, la un astfel de târg, participanții au dansat toată noaptea în discotecă, pe muzica formației Ozon, cântată în limba română!!

Și o replică, sau excepție: În trenul Viena – Arad, în vagonul nostru urcase și un bulgar, cu care nu se înțelegeau conductorii. A fost chemat să traducă, un coleg de compartiment, român mai colorat. L-am întrebat: - tu știi bulgara? - nici de cum, ne-a răspuns, dar bulgarul este și el rrom!!!

Nimic important, o să spuneți.

Nimic mai fals, vom replica. Nu credem că intensitatea fenomenului de globalizare este la fel de mare pentru celelalte popoare ca pentru poporul nostru.

Globalizarea, fenomen îngrijorător pentru viitorul națiunii

Libera circulație a persoanelor, consecință sau condiție a globalizării, permite deplasarea foarte facilă a oamenilor de diverse cetățenii și/sau etnii , dintr-un capăt al lumii în altul. Dar care este intensitatea acestui fenomen la diferitele popoare ale lumii ? Sunt foarte mulți chinezi și indieni prin întreaga lume, dar ca procent nu știm dacă au plecat de acasă mai mult de 5 %.

În articolul: *Emigratia contemporana: probleme si solutii* [1], Prof. Vicentiu Ciocan afirmă că ... *între 2 si 4 milioane de români sunt plecati sa munceasca în strainatate...*, adică, un procent cuprins între 10 % și 20 % din populația țării, față de o medie globală de 3%!! E mult, e puțin? Fenomenul emigratiei stârnește multe controverse nu numai în cercurile politice, ci chiar și în cele mai intime straturi ale societatii, adică la nivel interpersonal, divizând fizic și emoțional prieteni, familii și comunități [2], [3].

Vom aborda problema mai ales din acest ultim punct de vedere, al efectelor acestui fenomen la nivel interpersonal.

Ne-am pus întrebarea: câți dintre cei apropiați nouă, de la rude de gradul 1 la prieteni apropiați, colegi, vecini de bloc, locuiesc și lucrează în străinătate?

Care poate fi numărul persoanelor din categoriile de mai sus, pe care le poate enumera un cuplu? maximum 2 sute, după părerea noastră. Am numărat dintre aceste sute, aproape 100 de persoane care locuiesc în străinătate. Dintre acestea, au intrat în sondajul de opinie pe care l-am realizat, doar 55 persoane. Am discutat direct, prin telefon sau prin e-mail, cu acestea, colectând o serie de informații, dintre care prezentăm ce ni se pare mai relevant.

L-am întrebat care sunt motivele plecării din țară. Literatura în domeniu prezintă statistici referitoare la acest aspect. Răspunsul grupului nostru este redat în figura 1. Speranța la un trai mai bun și dorința de afirmare sunt cele mai frecvente răspunsuri, dacă admitem căsătoria ca pe un factor contextual.

Repartizarea pe nivelul de pregătire a grupului investigat evidențiază o preponderență a persoanelor cu studii superioare – figura 2. A fost dorința noastră de a colecta informații în special de la oameni pregătiți, chiar dacă structura celor 100 apropiați nu este aceasta.

Distribuția pe țări arată o pondere majoritară a celor care locuiesc peste ocean – figura 3. Poate acest rezultat să stabilească o corelație între nivelul de pregătire și distanța de casă? Domeniile de activitate sunt foarte diverse – figura 4. Predominanța serviciilor casnice este influențată și de faptul că o bună parte dintre cei chestionați, în special mame și soții nu sunt angajate.

Nivelul muncii prestate în străinătate este dominat de specialiștii cu ocupații intelectuale, pentru grupul analizat – figura 5.

Chestionarul a cuprins și alte întrebări pe care nu le prezentăm din lipsă de spațiu. Am pus și unele întrebări cu răspuns deschis. Prezentăm mai jos cele mai interesante răspunsuri, exact cum au fost formulate de respondenți.

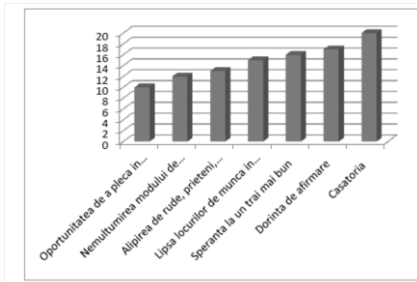

Fig.1. Motive plecare

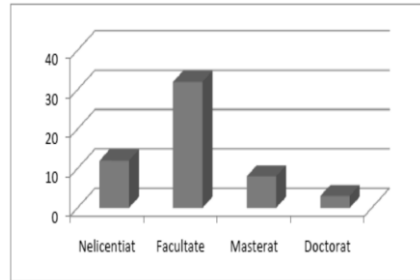

Fig.2. Studii absolvite în România

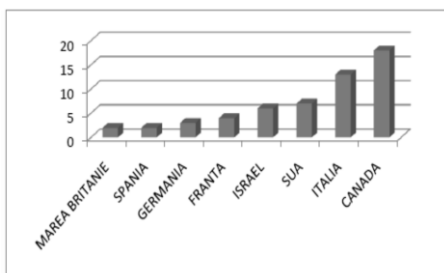

Fig.3. Tara

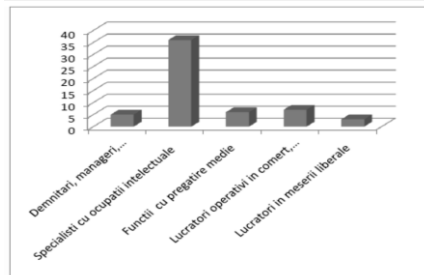

Fig.4. Domeniul de activitate

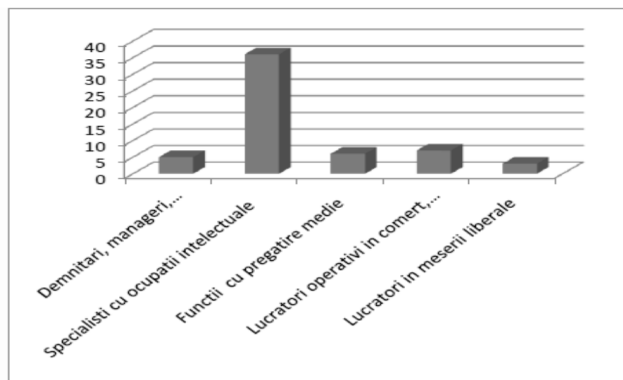

Fig.5. Nivelul muncii prestate în străinătate

1. Spuneți care este cel mai important sentiment care vă leagă de țară? Iată câteva răspunsuri:

Iubesc România, iubesc locurile și pe unii oameni;

Tradițiile, limba, și mai ales familia, imi sunt tare dragi;

Imi este uneori dor de țară, de orașul în care am crescut, de rude, de prieteni și de mâncărurile românești.

Afinitate emoțional; gustul mâncărilor; Dorul de locurile copilăriei, dorul de istoria și arhitectura românească;

Grija pentru părinți; Obiceiuri, tradiție, familie, ospitalitate, mâncare sănătoasă; Educație foarte bună și ieftină, posibilități de dezvoltare.

2. Dar care este sentimentul care vă îndepartează de țara mamă?

Valorile populației din România s-au schimbat extrem de mult, e greu să mă conectez cu lumea de acolo (“nu mai suntem pe aceeași lungime de undă”).

Nu sunt la curent cu problemele de acolo și să le înțeleg – fie politică, educație, sănătate, cultură. Diferențele în stilul de viață dintr-o țară și alta, creează un disconect și când mergi acolo te simți ca un intrus; Corupția, birocrăția, nepotismul, hoția, lipsa onestității, Mulți câini(pisici) vagabonzi; Condiții mai bune și usurița vieții în USA; Lipsa grijii față de tineret;

Dificil de mâncat murături după ciocolată (mă rog, depinde de gust!); Dezgust de felul în care e condusă țara de politicieni; Nu există nici un sentiment care mă îndepărtează de țară; dragostea pentru soțul meu m-a determinat să mă mut din țară, dar nu să mă îndepartz;

Sunt dezgustată de media românească, de presă, TV, corupția la scară națională, lipsa de respect pentru bunurile publice, lipsa politeței, degradarea sistemului de învățământ; Dezamăgire; Când mă întorc nu-mi plac complicațiile birocratice, corupția și țișanii;

Mă dezgustă corupția care încetinește atât de mult evoluția României spre Europa.

Nici unul anume, peste tot sunt lucruri bune și rele, în țară mai persistă cele rele, dar va trece!

3. Dați numele unui român din diaspora, dacă se poate, contemporan, care credeți că face cinste poporului și țării noastre. Motivați răspunsul.

• *Antonia Olariu, traiește în Konstanz, Germania, este Dr. în germanistică și voluntară în cadrul multor activități culturale și academice Româno-Germane.*

• *Profesorul Gheorghiade Mihai, de origine română, unul dintre cei mai mari specialiști din lume în insuficiența cardiacă.*

• *Lucian Bute a arătat lumii întregi că prin multă muncă și ambiție se poate ajunge sus.*

• *Nadia Comaneci: a muncit toată viața, și-a făcut un renume prin muncă și talentul ei, continuă să își ajute țara mamă, și deși acum locuiește în America, toată lumea o cunoaște ca pe un Ambasador al României. Dealtfel, are o slujbă onorifică la unul din Consulatele României în America.*

- *Ion Țiriac, pentru că proiectează indirect o imaginea pozitivă despre România în străinătate, așa cum ministerul de externe nu reușește (sau nu încearcă).*
- *Sunt extrem de mulți români care s-au afirmat în USA în extrem de multe domenii – fie medical, financiar, cultural, sportiv, științific etc. Exemple de oameni pe care-i cunosc la nivel personal: Alina Niculița – CFO, autor, Bogdan Cosmaciuc – Wall St. Finance, Alexandru Popa – Los Angeles businessman, Dr. Alex Marmureanu – UCLA.*
- *Nelu Hentea, Profesor Calculatoare la Timișoara și aici la Perdue in Indiana.*

Concluzii

Lucrarea prezentă, fără să fie un demers cu adevărat științific, ci doar pseudo-științific, încearcă să evidențieze câteva aspecte umane ale fenomenului de globalizare, văzute prin prisma experienței personale și a unui grup țintă care are o trăsătură comună: sunt apropiații autorilor.

Problematica abordată reprezintă doar o mică părțică din vastitatea fenomenului. Fenomenul globalizării este cunoscut de toată lumea și , mai mult, este acceptat ca un fenomen aproape firesc.

Acest fenomen, cu toate efectele sale benefice, generează și o serie de probleme care afectează mari categorii de populație și pentru care nu există încă, soluții. Fiecare dintre noi este afectat de acest fenomen, dar, mai grav, este afectată și este în pericol ființa poporului nostru.

Nici noi nu putem oferi asemenea soluții.

Deschidem o ușă pentru dezbateri, lansăm un semnal de alarmă pentru găsirea de soluții pentru contracararea efectelor dezastruoase ale fenomenului de migrație a populației românești.

Bibliografie:

1. www.familiasiviata.ro/index2.php?option=com_content&do_pdf
2. <http://www.muncainstrainatate.anofm.ro/popula-ia-rom-niei-efectele-emigra-iei-n-scop-de-munca> - Oana Mitea - Populația României- efectele emigrației în scop de muncă, August 24th, 2007
3. <http://arenavietii.blogspot.com/2010/07/emigrarea-romanilor-efect-al-crizei.html> - Badea M.- 05:07.2010 - Emigrarea românilor, efect al crizei globale sau a guvernării române?